

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свята
о год. 6-ій пополудні.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9.
ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламациі неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Десятилітє „нової ери“.

XIII.

На загальних зборах «Народної Ради» 3 го мая 1894, після того вже, як Романчук виступив з руского клубу ради державної і перейшов з «прихильно вижидуючого» становища у відпорне (опозиційне), а до того в різкій суперечности до своєї програмової заяви соймової з 25. падолиста 1890. р. зробив консолідацію з москвофілами, намагав ся др. Олесницький вмовити у всіх, що Барвіньский і его товариші, що остали в рускім клубі і на давнім становищі, почали політику «нового курсу». Ми вже пригадували се, що навіть «Муж довіря» на консолідаційних зборах, «Марков» був о стільки об'єктивніший, що в «Галичанин-і» в статях по зборах «Народної Ради» виразно признав, що Барвіньский, Вахнянин, др. Гробельский і др. Савчак репрезентують політику «нової ери» (що їй впливало виразно з їх промов на тих зборах).

Але ще основніше обговорили і в тім напрямі виразніше пояснили політику Романчука і Барвіньского (сих двох напрямів, які проявили ся в таборі народовців) радикали, що також мали своїх заступників на консолідаційних зборах. Молоденький ще тоді радикал і бувший конципіент д-ра Олесницького, а тепер член Народного Комітету, др. Володимир Охримович, помітив був в «Народі» 1895 цікаву розвідку п. з. «Дійсні здобутки політики «Нового курсу», в якій з радикального становища оцінює політику Романчука і Барвіньского. Само про себе розуміє ся, що радикалови не до вподоби уміркована політика, яка поступовними придбаннями змагає до розвитку руского народу. Але він звертає бачність читачів «Народа» і «на світлі сторони і хосенні наслідки того перелому, котрий під впливом політики Барвіньского і товаришів довершує ся серед нашої галицько-рускої суспільности» і признає, що «Барвіньский пішов консеквентно по дорозі витиченій Романчуком», отже що Барвіньский і его товариші остали вірні політичному напрямови зазначеному заявою з 25. падолиста 1890. р., переводять его консеквентно, не впровадили якоїсь політики «нового курсу», а навпаки Романчук відскочив від сего напрямку з своїм гуртом, навязавши знов «примирительну» чи «консолідаційну» акцію з москвофілами.

Розглядаючи «світлі сторони і хосенні наслідки» політики Барвіньского, др. Охримович признає, що «від тепер введурні спори язикові і правописні не будуть каламутити нашого життя політичного. Побіда українства (т. є живої народної мови — Ред.) над рутенщиною і москвофільством є вже фактом довершеним і тут треба також Барвіньському признати правдиву заслугу, бо се річ для нашої суспільности є без сумніву дуже хосенна. Ми зовсім не потребуємо жалувати, що допотопне, дяківське рутенство і запродане, здеморалізоване москвофільство з кожним

днем упадає (якби не продовжувано его хирного життя консолідацією — Ред. Русл.), бо рутенці і москвофіли в самім ділі гірші сервілісти і реакціонери як Барвіньский, а если тепер удають великих опозиціоністів, а часом навіть поступовців, то роблять се тільки з досади, що „фонетика“ перемогла „язичів“ та що Барвіньский з'єднав собі у вельможних і ексцеленцій тую ласку, котрою давніше тішили ся рутенські і кацапські менери. І було би правдивим нещастєм для нашої суспільности, якби ролю Барвіньского відгравав такий Антоневич (а так було в 1883. р.) або Шараневич, а се в принципі не було неможливе“ (москвофіли пожертвували би всі рускі школи і придбання культурні «нової ери», щоби лише спинити розвиток живої рускої мови і літератури — Ред. Русл.).

Вилученє москвофілів з рускої суспільности і не признаванє їх рускою партиєю, вважав Барвіньский не тільки політичною потребою, але й кочечним услівем здорового розвитку руского організму (на яким москвофільство є лише боляком) і задля того всякі консолідаційні змагання вважав шкідними для рускої справи. Тим дасть ся пояснити мазанина москвофілів проти его особи і діяльности.

Перейшовши до оцінки політики Романчука, пише др. Охримович дословно ось як: «Професор Романчук, бувший провідник і любимець народовської товпи (!), був її типичним репрезентантом. Его політика все була хитка, непевна, змінчива. Посол Романчук зміняв часто своє політичне становище супротив польської єрархії суспільної і супротив правительства; то стояв на становищі прихильно-вижидуючим, то знов на опозиційно-вижидуючим, то нарешті на прихильно-опозиційним — але ніколи не відступав від своєї девізи і о aurea mediocritas, і ніколи не зважив ся на рішучий крок. Він був дуже добрий і щирый чоловік: він хотів всім догодити, хотів всім руским групам подобати ся, хотів бути заступником інтересів для всіх руских верств, для всіх руских клас суспільних, а се було неможливе». Др. Охримович потвердив се дословно, на що ми не раз вказували, що жадоба популярности була головною спонукою его політичної карери, головною пружиною его діяльности, але й заравом тим блудним огником, що зводив его з простої дороги на манівці і заводив у безвихідні пропасти.

Застановляючи ся над успіхами в будучині політики Барвіньского, каже др. Охримович: «З одного боку Барвіньский і его сторонники будуть мусіти іти під лад економічним і суспільно-політичним інтересам класи пануючої, але за те будуть узискувати від неї і від правительства що-раз більші уступки для руского язика і для рускої інтелігенції зависимої і ті уступки будуть тим більші, чим більша буде опозиція елементів независимих. А ті елементи опозиційні з другого боку будуть могли тепер більше рішучо і сміло вести борбу проти гнету політичного і економічного,

не оглядаючи ся на егоїстичні інтереси самої інтелігенції, будуть тим більше заступати інтереси руских мужичих верств».

Погляд сей на узискуванє згаданих уступок є невірний о стільки, що Барвіньский і товариші не потребували задля того іти під лад економічним і суспільно-політичним інтересам пануючої класи, позаяк домагали ся дозволу на заснованє «Дністра», вносили проєкт закона о рілльничих спілках, піддержували домагання о обниженє податків ґрунтового і домового, відписуваня податків задля елементарних шкіл, ліпшої охорони проти лихви, реформи закона о належитостях, о спадщинах і т. д. Не перечимо, що опозиція т. зв. елементів независимих може пособляти прискоренню і збільшенню уступок, але тоді, коли то буде опозиція розумна, оперта на народних основах, опозиція Русинів, а не опозиція для опозиції, опозиція для внутрішнього заколоту і каламученя води, щоби в ній москвофіли і всякі нечисті елементи могли для себе ловити рибку.

(Далі буде).

Краєвий сойм.

(X) Ві второк збирає ся краєвий сойм галицький на вельми коротеньку сесию, бо засідання мають відбутися лише ві второк і в п'ятницю (середа відпадає задля руского свята, а четвер задля виборів III-ої курії).

Головною задачею сойму є на черзі направи краєвих фінансів. Тим то предметом нарад і ухвал галицького сойму як і соймів в иньших коронних краях має бути правительственне предложєнє в справі заведеня рівного в усіх краях краєвого додатку до податку від горівки в висоті 20 корон від гектолітра 100° алькоголю. Дохід з сего додатку, обчислений на 19-2 мільона корон, має припасти поодиноким краям розмірно до дійсної споживи горівки. На Галичину, де річна спожива спиртосу вносять тепер около 305.000 гектолітрів, припадає 5-7 мільона корон, отже кругло 29-8% всеї податкової суми. Засада сего розділу обовязує на разі на 3 роки. Що 3 роки буде переведений новий розділ податку поміж коронні краї на основі обчисленої протягом сих 3 років споживи. Для придбання певних основ до сих обчислень, вводить закон контролю в обороті спиртосом між поодинокими коронними краями. Тим способом буде можна докладно пізнати так продукцію, як і споживу кожного краю.

Закон має тривати 9 літ, то є від 1. січня 1901 до останнього грудня 1909 р., однак держава застерігає собі право скорше знести сей побір з услівем признання краям з державного скарбу відповідного еквіваленту, то є иньшого що найменше рівного доходу.

Сучасно з новим податком зносить правительство всюди, з виїмкою Сирії, Країни і Каринтії, дотеперішні самостійні, краєві податки від спиртосу. В згаданих трьох краях, де дотеперішні податки були виспі від проєктованого побору, буде сей податок лише в часті обниженій, щоби тим краям не заподіяти значного убутку в доходах. Галичина наслідком знесеня дотеперішнього податку тратить розмірно дрібний дохід около 900.000 кор., а за се дістає новий дохід 5-7 мільона корон, отже добуде дій-

сний приріст доходів у висоті около 4-8 мільона корон. Після сєї квоти 4-8 мільона корон належить оцінювати фінансове значіне правительственнаго предложєня для краєвого бюджету. Сим законом відкрило правительство нове жєрело в висоті около 22 проц. краєвого додатку до безпосередних податків.

Внесенєм сєго предложєня сповнило центральне правительство давно висловлюване в радї державній і майже в усіх соймах бажанє. Се бажанє було тим горячіше, чим грізнійшим ставало фінансове положєнє в краєвім господарствї; а в останних роках се положєнє значно погіршило ся в усіх краях, що виявило ся на кількоразових вторїчних конференциях: краєвих маршалків, котрі без ріжницї поглядів домагали ся признаня краям відповідної участі в споживних податках. Правительство отже лише сповнило обїцянку, дану давно вже попередним правительством.

Допущєнєм коронних країв до участі в найбогатїшєм жєрелї скарбових доходів, яким є неперечно споживні податки, вчинило правительство перший крок до уздоровлєня краєвих фінансів, однак не треба манити ся тим, що тим способом *органїчна реформа краєвих фінансів* була вже на довгий протяг часу полагоджена. В останнїм уступї мотивів до правительственнаго предложєня сказано зовсїм справедливо, що «уздоровлєнє краєвих фінансів не може бути стало перевєденє доривочними або частковими уступками краям поодиноких посередних чи безпосередних податків». Навпаки вимагає она певної *органїчно і поступєнно перевєдєної фінансової організації*, на основі засадничого роздїлу між державою а коронними краями всіх спільних жєрел публичних доходів.

Числа краєвого бюджету оповїщеного краєвим видїлом на 1901 рік засвідчають найвїмовїйше, що не треба перецінювати фінансової досяглости правительственнаго предложєня, бо з краєвого бюджету виходить ясно, що в слїдуючїм році $\frac{3}{4}$ нового доходу загорнуть убутки в доходах новї видатки і опустї велимї піднесєних додатків. Злишня четвєртина, що виносить около 1—1 $\frac{1}{4}$ мільона корон, вистарчить лєдво на два найближшї бюджетовї роки, наколи краєві видатки будуть рости в такїй прогресїй, як в минулїм десятилїтю.

Д О П И С Ь.

(З Черновець).

В однім з послїдних чисел «Руслана» було помїщено справозданє з концерту і концеру, урядженого руско-українською акад. молодїжною зі всіх австрїйських унїверситєтїв з нагоди заснованя нового руского товариства академічнаго в Чернівцях п. в. «Молода Україна», яке то справозданє хочємо зі своєї сторони доповнити що-до тих точок, про які автор згаданого справозданя лише натякнув, а не вияснїв їх. Зачим се однак зробимо, хочємо передше коротко зазначити се вражїне, яке викликала сама поява так численних делегатїв руско-укр. акад. товариств з нагоди основаня «Молодої України» на членів тов. «Союз» і на старших тутєйських патріотїв. І так щиро мусимо признатись, що як коли-небудь иньшим часом ми з правдивою радостію і одушевленєм були-б витали наших дорогих товаришїв з Галичини, так тепєрїшне їх прибутє, власнє з нагоди введеня в жите «Молодої України», справило нам лише правдивий біль і витворило в наших серцях справедливий жаль до них. Ширша публика мабутє не знає, що як-раз в тїм часї, коли «Молода Україна» урядила свїй концерт з нагоди єї заснованя, мав «Союз» обходити торжєственнїй ювілей з нагоди свого 25-лїтнього істнованя. Богато певно не буде також сєго знати, що вї ті наші товаришї, котрі тепєр прибули до Черновець з ріжних сторін нашої держави, ще тиждєнь перед тим мали вїї прибути на згаданїй ювілей «Союза», а не на отворєнє «Молодої України» з сєї простої причини, що тиждєнь перед тим ще нікому і не снілось ту про заснованє такого товариства. Аж коли головнє галицкї членї «Союза», не розумїючи, раз тутєйських обставин, серед яких «Союз» мусить жити і числитись з ними, а з другої сторони, уповаючи надто на своє галицкє образованє, ігнорували

очевидно своїх буковинських товаришїв, закидаючи їм, що нї по руски добре не умїють, нї нічого робити, чи там для народу працювати не хочуть, хотїли конче розвязати тов. «Союз», (як-раз тодї, коли мав він обходити 25-лїтнїй ювілей свого істнованя!) і коли їм се не удалось, виступили з товариства і засновали собі новє товариство. Тодї вїї згаданї відпоручникї акад. українських товариств прибули несподївано на отворєнє сєго нового товариства, що вийшло з лона «Союза» і тим самим неначє заявили свою симпатію сєму новому товариству, а осудили нїчим не провинивший ся «Союз». Болить нас, Союзанцїв, се тим більше, що нї одно з наших акад. товариств не уважало бодай за простий акт чємности, заким вислало своїх відпоручникїв на отворєнє «Молодої України», принайменше кількома словами запитались видїлу «Союза», що там властиво зайшло, чому «Союз» не справляє вже свого ювілея і чому тамтї, що основали «Молоду Україну», виступили з «Союза»? Колиб се були онї зробили, не зайшла-б була така протїворїчїсть, яка тепєр має місце, а то з сєї причини, що підчас коли вїї делегатї руско-українських акад. товариств закликували всіх товаришїв до спільної організації, до як найзагалнїйшої злуки, самї онї прибули немов для підпираня розлуки між акадєм. молодїжною на Буковинї, хоч самї признали, будучи ту в Чернівцях, що членї «Молодої України» цїлком не мали ніякої причини виступати зі «Союза» тим більше, що цїлий видїл «Союза» був в їх руках, отже потребували тїльки врядувати, щоби в коротцї могли закасувати і львівську «Громаду» і «Основу» і вїдєньську «Сїч»...

Зваживши вїї ті обставини, які склались на заснованє «Молодої України», не треба дивуватись, що і старї наші патріотї тутєйні відчули у своїх серцях також жаль до всіх тих, що безпотребно завели роздор в наше до тепєр так супокїйне жите академічне і до тих також, що роздор сєї здавались підпирати, або бодай на нєго годились, бо розходилось ту в тов. «Союз», котрого членами онї майже вїї були. Чим в вїду сєго всего можна їм робити з сєго закид, що онї не привитали сердєчно оттих всіх наших товаришїв з Галичини, що не поїнформувались перше добре, прибули несподївано до нас замїсть на ювілей «Союза», — на отворєнє «Молодої України»? Впрочїм вартє би також знати, чому членї-основателї «Молодої України» нї одним словом не привитали старих наших патріотїв, хотїй онї так численно явились нїї їх велике сьвято? Чи се також належить до поступу?... Колиб були онї старих привитали, то певна річ, що хто-небудь зі старших Русинїв був би промовив і молодих товаришїв наших привитав ту на зеленїй Буковинї. Закид, будьто би наші патріотї постарались о се в правительствї, що оно заказало держати на концертї обїцяні промови, відпирало з обурєнєм, як чїстє лож. Така інсинуация зраджає дійсно цїлковите незнанє буковинських людей і обставин, коли вже не що иньшого, а тим для нас прикрїйша, що вийшла очевидно з лона членїв нового акад. товариства, як неправдива інформація для галицких гостей.

„Союзанин“.

Концерт „Львівського Бояна“

Симпатичне і стїлько для справи хоральной музики заслужєне товариство «Львівський Боян» устроїло в суботу концерт в великїй сали «Народного Дому». На програму вложили ся хори мїшанї і мужєський, дуєт фортепьяновїй і скрипковїй, сольо фортепьянове, сольо теноровє п. Черкавєского в супроводї скрипки і фортепьяна, та Таубєрта «Концерт» фортепьяновїй з супроводом смїчкової оркєстри музичного кружка «Львівського Бояна».

З огляду на етикету зачнємо оцїнку поодиноких точок програми від виступїв учасникїв концерту в мєзє «Львівського Бояна». Соната F-dur Німана на фортепьян і скрипку, виконана пп. В. Гузаром і О. Берєжницьким, в цїлости вийшла досить удачно. Менше обдуманю була єї 4. часть «Finale», але за се в 3. части «Andante con moto» показали ся оба концертантї незрівнаними; в дуєтї зумїли видобути кожний свою партію і від найсильнїйшого fortissim-a успїли

дїйти аж до лєдві чутних тонів pianissim-a, чим викликали немалїй подив у публїки. Крім краси звуку було в їх грї стїлько нїжлєости і строгого принорвлєня до характеру композиції, що дійсно тяжко бажати собі гарнїйшого виконаня твору Німана. Гра обох концертантїв трєвала майже пів години і дєхто зі салї мїг думати, що онї додають дєщо надпрограмового на загальнїй оплески публїки, які сипали ся по кождїй частинї сонати. Дальша точка програми, гра на фортепьянї п-и О. Прокєшївна, випала в нерєважнїй частї корисно. В Шопєна: Fantaisie-Improvptu не увзгляднєно достаточнє з початку динамїчних рїжницїв, а в середнїй частинї не доставало повного тону, однак се не диво у жєнщини взагалї, якїй звичайно не достає просто фізичної сили до виконаня такого тяжкого твору. Зате Лішта: Rosignol відїграла концертантка зі знатним успїхом. В грї проявила ся велика технїка, що промовляло за зрозумїнєм цїлого твору п-єю Прокєшївною. Артистку нагороджено грїмкими оплесками. По сїй точцї програми слїдувало теноровє сольо п. М. Черкавєского, в супроводї скрипки і фортепьяна (п. Паньків і п-а Прокєшївна). Солїст відсїпївав Ніжнєковського: «Минули лїта молодїї» і надпрограмову пісєнку одного з польських композиторїв в рускїм перекладї. З огляду, що се був першїй виступ п. Ч., то не можємо відказати признаня, а треба пожелати лише витрєвалости в дальнїй працї. З двох відсїпїваних пісєнь вийшла лєдше під кожним зглядом надпрограмова пісєня, яку п. Ч. відсїпївав на загальнє бажанє публїки. Дальшою точкою програми був Таубєрта: «Концерт» фортепьяновїй з супродом смїчкової оркєстри музичного кружка «Львівського Бояна». Сольо фортепьянове виконала п-а Г. Прокєшївна, а скрипкове п. С. Паньків. Ту мусимо завважати знатний поступ «музичного кружка», коли прирівнаємо тепєрїшнїй єго виступ з попередними. Тї місцєя відограногє «Концерту», де «музичний кружок, грав з фортепьяном, вивали без закид, але знова там, де фортепьян мовчав, видно було, що не у всіх гравцїв є ще відповідна рутиня. Бєжє такі мусимо признати заслугу п. О. Галнїчкака, який щиро займає ся розвитком «муз. кружка» та вложив при тїм не мало працї. Замїтимо ту, що в оркєстрї дала відчути ся потреба змїцнєня другїх скрипок. Гра п-ни Прокєшївної на фортепьянї і п. Панькова на скрипцї в сольових місцєях вивала дуже удачно. Остає ще сказати дєщо про хори «Львівського Бояна». З признанєм належить піднести, що хори випали далеко лєдше, як звичайно. Дрїбнї хибї чїстє технїчної натури, як пр. брак сопранїв, котрї повиннї були виступити в деяких місцєях на першїй плян, мусимо зомїнути з огляду на удачнє взагалї виконанє всіх хоральних точок програми. Годить ся ту висказати слово признаня п. д-рови Федєковї, що під єго умїєтною дїрїгентурою «Львівський Боян» знатно поступив в артизмї вірного передаваня гадок композитора. Одним з хоральних сьїзїв, що викликав найбільше вражїне і заїнтерєсованє, були Ф. Колєссї: «Галїлки», мїшанїй хєр в супроводї фортепьяну. Сєй новїй твїр талановитогє і плодovitогє композитора вийшов дєперва двї недїлї тому з друку і визначає ся неавичайними прикметами так що-до самої теми як єї музичного оброблєня. Публїка, одушевлена удачнїм виконанєм «Галїлок», нагородила хор бурєю оплесків і принєволила єго майже в цїлости ще раз їх повторити. Нє менше оплесків дїстало ся самому композиторови, що нарочнє приїхав до Львова, аби послухати першїй раз своєї композиції.

Одним словом артистична часть концерту випала вповнї удачно. Нє так склало ся що-до єго технїчної сторони. Публїки явило ся на салї мїнімальнє число, як ніколи передше. В першїй мїрї завинив ту сам заряд, що напечатав оголошєнє концерту на розмїрно малих афїшах, на які мало хто мїг звернути увагу, та що роздїлєно їх аж в суботу рано, в сам день концерту.

— 5 — к.

Н О В І Н К И.

— Калєндар. Вї второк: гр.-кат. Сави; рим.-кат. Граціяна. — В сєреду: гр.-кат. Никольє Тудотворця; рим.-кат. Немїзія.

— **Посмертна денунціяція.** З нагоди смерті українського письменника і патріота Ол. Я. Коцьницького виступив «Галичанин» під формою некрольогу з поганою і безличною денунціяцією покійника, пятуючи его ворогом і фанатичним апостолом проти Росії, а при тім відмавляє ему всяких заслуг для укр.-русского письменства. До денунціяції «Галичанина» і его москвофільського штабу привикли ми здавна; бож з сеї кузні виходили всякі доноси до російських властей на українських і галицьких патріотів а особливо добре нам відомої фірми *Аделя* на покійника. Коли одного разу покійник вертаючи з Галичини купив в Ставропільській книгарні книжочок «Просьвіти» і інших галицьких видань, які предложив в Волочисках до перегляду, держали покійника цілу ніч у вагоні запертого і віддали ревізії до нага наслідком денунціяції з кузні тутешнього москвофільського штабу, що він веде революційні женевські прокламації. По довгих, томлючих індагаціях, які провадив з покійником шеф жандармів Новицький, виявила ся повна невинність покійника що-до Росії. Отак то поступав відомий «муж довіря» народовско-кацапської консолідації з покійником і иньшими українськими патріотами.

— **Напад «Дѣла»** на нашу часопись в его посліднім числі, є такий безтактний і несовісний, що не чуємо потреби навіть відповідати на него. Вільно «Дѣлу» і его політикам, після докранних виборів, утвердити ся в переконанню, що їм треба лиш дальше іти в тім напрямі, куда йдуть, що би діяти до побіди, що дальша зміна назви партії з національно- на соціяльно- демократичну та отверта і явна вже злука з москвофілами вийде на здоровля їм і репрезентованій ними партії — то се може бути їх субективним поглядом, але такі інсинуації та клевети, які «Дѣло» звернуло на нашу адресу, свідчать вже не про політичну незрілість, але про брак характеру і підлий спосіб думання. Наше становище під час виборів було так льояльне і тактика виключно офензивна, що сей новий напад «Дѣла» потуємо лиш ад мемограм, як монструм національно- демократичного протеста.

— Проф. **о. Антін Глодзінський** приділений з тернопільської семінарії учительської на предложение Ради шк. кр. рішенням міністерства просьвіти до Ради шк. кр., де буде референтом і інспектором рільничих шкіл і рільничих курсів при 4-класових народних школах. Заводове знанє і горяче замилованє, яким визначає ся проф. Глодзінський на полі агрономії, дає певну поруку, що для розвитку шкіл рільничих вийде се приділенє на велику їх користь.

— **Св.-Николаїські вечерниці у Львові.** «Клуб Русинок» устроїв в виторок дня 18. с. м. для дітей до 14 літ вечерниці з багатою програмою. Вступ 60 сот. Початок о 5. год. пополудни. — «Академічна Громада» устроїв в середу в день св. Николая вечерниці для дітей від 14 до 70 літ. Програма богатша чим на вечерку в виторок. Вступ 60 сот. Початок о 8½ год. вечером.

— **На дохід бідної шкільної молодіжи.** Заходом «Русского жіночого Кружка» в Коломиї відбуде ся в салі «Сокола» дня 18. с. м. в на-вечерє св. О. Николая велика забава діточа з дуже багатою і ріжнородною програмою. Наперед буде відіграня драматична штука «Покарана лож», комедійка в 1. дії Кочальська, відтак друга: «Суд св. О. Николая», драматична картина д-ра Ів. Франка. По розданю дарунків діточкам наступить «образ з життя осіб» і забава діточа. Буфет у власнім заряді заосмотреній в найдобрійшій страві і напої. Початок точно о 5. год. пополудни. Вступ на салю від особи 60 сот., від дитини 40 сот., галерія 30 с.

— **Іматрикуляція** пово записаних студентів на львівськїм університеті відбула ся в суботу від 10. години до 1. пополудни. По промові ректора проф. др. Абрагама слідувало вложеноє приреченя студентами, що будуть придержувати ся університетських законів, через поданє руки деканам відповідних виділів. Всіх слухачів іматрикулювало ся 580; з того припадає на богословский виділ 86, на правничий 371, на медицинский 33, а на філософічний виділ 87 слухачів і 2 слухачки.

— **«Молода Україна»** на Буковині. З нагоди гостини наших Молодоукраїнців в Чернівцях, пише «Буковина»: «На комерсі, що слідував по концерті урядженім 8. с. м., деякі студенти, що прибули до Чернівців, висказали гадки політичної натури, з котрих одна що-до суспільного ладу, після загального осуду компетентних людей зовсім непридатна для хліборобского стану, який становить масу нашого народу, а друга навіть після осуду такої поваги, якою є і у молодіжи, др. Франко, лежить поза межами можливости, що в обох разях є й нашим найціршішим переконанем. Се й заставляє нас звернути увагу нашої буковинської молодіжи на те, що би не перецінювала отсих ідей, а тим менше їх ширила у кругах своєї меншої братії, котра навіть не в стані зрозуміти їх далекосяглости, а готова загирити свою долю і причинити рускій справі величезну шкоду. Замість голосити високопарні фрази небезпечні тільки

одним нам а придатні хиба нашим ворогам, що тільки й чигають, якби підходити яке-небудь нерозважне слово й перекутати его на нашу некорість, повинна наша академічна молодіж попри свої студії дбати про національне освідомлюванє молодших братів своїх, на яких на-попадають ся всякі вороги нашого народу, що раді-б з них мати перевертнів; але се освідомлюванє повинно сторонити від пропаганди політичної взагалі а тим більше від ідей непевної вартости. На властиву політику чи на політикованє буде час пізнійше.»

— **Директори учительских семінарий** мужеских і жіночих — як доносить «Wiener Abendpost» — в найближшій часі одержать VI. рангу. При сій нагоді згадує «W. A.», що в 1900 р. 15 профессорів учит. семінарий одержали VIII. рангу, а 24 сему.

— **Маларі побили ся.** Підчас торжественного отвореня палати штуки в Варшаві посварили ся а опісля побили ся два польскі маларі дир. Юліян Фалат і Войтїх Коссаєк. Заряд Тов. заохоти красних sztuk задля сего уділив дир. Фалатови наганя, а 36 артистів оголосило відозву, в якій пятнують острыми словами цілу соромну подію. Нині, в понеділок, відбуде ся між Фалатом а Коссаєком поєдинок на пістоляти, з триразовою виміною куль, на віддалене 10 метрів.

— **Герой нашого времени.** В неділю облетіла по Львові поголоска, що на п. Брайтера виконапо замах. Тимчасом показує ся, що справа представляє ся так: В пятницю вечером впадо до редакції «Monitor-a» якийсь робітник з Замаретинова і нарасно домагав ся, що би міг бачити са з п. Брайтером. Коли служниця заявила ему, що редактора нема дома, прибувший війшов силоміць до редакції і почав дерти папери. Прикликана поліція увязнила напасника і найшла при нім шталет.

— **Дрібні вїсти.** Урядово провірено, що у Львові вигас вже зовсім черевний тиф. — В Сїдлїсках, перемиского повіта, отворено новий почтовий уряд. — В Кракові помер др. Карло Пенювжєк, перший віцепрезидент міста Кракова. — В Відні застрілив ся 19-літній студент філософії Леопольд Рінгель родом з Галичини. — Цісар надає ст. завідателю пошовому у Львові, Людвикови Едерови, з нагоди перенесеня его в стан супочивку, титул цісарского радника. — Йона Шлярп, лісничий в Зарічи, мостиского повіта, полюючи на бореуки, хотів стрілити в яму, до котрої сховав ся бореук, але стрілив так незручно, що поцілів стоячого недалеко побережника, Грицька Дмитришиного і забив его на місци. Шлярпа арештувала жандармерія і відставила до суду в Судовій Вишні, який веде в тій справі доходженє.

Вибори з IV. куриї.

1. **Кранів, Величка, Хшанів:** (дотеперішний посол Данеляк, стояловець), голосувало 678, абс. більш. 339, Войтїга 300, Сколишевский 196, Вуйдїк 177 — тієн. вибір між Войтїгою а Сколишевским.

2. **Бяла, Живець:** (дот. посол Забуда, стояловець), голосувало 411, абс. більш. 206, дістав: Кубік 270, судия Сцібор 98, Янечек 32, — вибраний Кубік.

3. **Вадовиці, Мислениці:** (дот. посол о. Шпюндєр, стояловець), — вибір не скінчений.

4. **Новий Санч, Ліманова, Н. Торг:** (дот. п. І. Поточек, член «Кола»), голосувало 741, абс. більш. 372, дістав: Поточек 524, Цішек 102, Рекуцкій 98, — вибраний Поточек.

5. **Бохня, Бжєско:** (дот. п. І. Геєц, член «Кола»), голосувало 510, абс. більш. 256, дістав: Ян Оржеховский 191, Ольшевский 161, Добія 142, — буде тієн. вибір між Оржеховским а Ольшевским.

6. **Тарнів, Пільзно, Дуброва:** (дот. п. Бойко, польск. людовець), голосувало 543, абс. більшість 272, дістав: Сікорский 184, Бойко 357, — вибраний Бойко.

7. **Ропчиці, Мілець, Тарновжєг:** (дот. п. Кремпа, п. людовець), голосувало 479, абс. більшість 240, дістав: ке. Копицький 200, Кремпа 230, др. Волод. Левіцький (антис.) 47, — тієн. вибір між Копицьким і Кремпою.

8. **Ряшів, Кольбушова:** (дот. п. Шаєр, стояловець), голосувало 511, абс. більшість 256, дістав: Шаєр 322, Смагала 187, — вибраний Шаєр.

9. **Ланьцут, Нієко:** (дот. п. ке. Стояловский), голосувало 412, абс. більшість 207, дістав ке. Коморовский 228, ке. Стояловский 187, — вибраний ке. Коморовский.

10. **Ясло, Горлиці, Коросно:** (дот. п. кн. Сапіга, член «Кола»), голосувало 648, абс. більшість 325, дістав ке. Пастор 405, Стапінський 197, Хап 26, — вибраний ке. Пастор.

11. **Сянок, Бжозів, Лієско:** (дот. п. гр. Ян Поточкий, член «Кола»), голосувало 606, абс. більшість 304, дістав гр. Поточкий Ян 329, Антін Старух 277, — вибраний Ян гр. Поточкий.

12. **Перемишль, Доброміль, Мостиска:** (дот. п. Тишковский, член «Кола»), голосувало 641, абс. більшість 322, дістав Тишковский 471, о. Захарияевич 112, др. Яросевич 54, — вибраний Тишковский.

13. **Ярослав, Цішанів:** дот. п. Цена, стояловець), голосувало 427, абс. більшість 214, дістав ке. Вязовский 155, Цена 126, др. Стахура 133, Ян Ковський 12, — буде тієнїйший вибір між ке. Вязовским а Стахурою.

14. **Самбір, Старе Місто, Турка, Рудки:** (дот. п. Каратницький, член «Слав. Союза»), голосувало 613, абс. більш. 307, дістав: Гіжовский 342, о. Зубрицький 142, Добрянський 129, — вибраний Гіжовский.

15. **Стрий, Жидачів, Дрогобич:** (дот. п. Охримович, член «Слав. Союза»), — вибраний гр. Дідушицький.

16. **Калуш, Долина, Бірка:** (дот. п. Навроцький, член «Кола»), голосувало 598, абс. більшість 299, дістав: Романчук 374, Каратницький 220, — вибраний Романчук.

17. **Львів, Городок, Яворів:** (дот. п. Мерунович, член «Кола»), голосувало 607, абс. більшість 304, дістав: Мерунович 304, др. Кость Левіцький 267, — вибраний Мерунович.

18. **Жовква, Сокаль, Рава:** (дот. п. Вахнянин, член «Слав. Союза»), голосувало 625, абс. більшість 113, дістав: Країньский 284, др. Король 340, — вибраний др. Король.

19. **Броди, Камінка:** (дот. п. Барвіньский, член «Слав. Союза»), голосувало 518, абс. більшість 260, дістав: Барвіньский 304, о. Зельский 214, — вибраний Барвіньский.

20. **Золочів, Перемишляни:** (дот. п. о. Танячєвич, опозиц. Русин), голосувало 524, абс. більшість 268, дістав: о. Танячєвич 172, Вайзер 362, — вибраний Вайзер.

21. **Бережани, Рогатин, Підгайці:** (дот. п. Валєвский, член «Кола»), голосувало 612, абс. більшість 308, дістав: Яворский 313, Трачєвский 297, — вибраний Яворский Василь.

22. **Станиславів, Богородчань, Товмач, Надвірна:** (дот. п. о. Мандичевский, член «Слав. Союза»), голосувало 676, абс. більшість 339, дістав: Мандичевский 385, Бородайкевич 36, Каранович 249, — вибраний о. Корнілій Мандичевский.

23. **Коломия, Косів, Снятин:** (дот. п. др. Окунєвский, опоз. Русин), голосувало: 588, абс. більшість 295, дістали: др. Іван Длужанський 384, др. Трильовский 81, др. Окунєвский 129, — вибраний др. Іван Длужанський.

24. **Заліщики, Борщів, Городенка:** (дот. п. Чарковский, член «Кола»), голосувало 628, абс. більш. 314, дістали: Хамаєц 362, о. Олеснацький 264, — вибраний Хамаєц.

25. **Бучач, Чортків:** (дот. п. Блажовский, член «Кола»), голосувало 445, абс. більш. 223, дістали: Блажовский 237, Йосиф Гурик 208, — вибраний Блажовский.

26. **Теребовля, Гусятин:** (дот. п. Ольпівский, член «Кола»), голосувало 386, абс. більш. 194, дістали: гр. Голуховский Адам 240, о. Волявський Іван 144, розстрілені 2, — вибраний гр. Голуховский.

27. **Тернопіль, Збараж:** (дот. п. Гладишовский, член «Слав. Союза»), голосувало 535, абс. більш. 268, дістали: Гладишовский 324, Будзиновский 210, — вибраний др. Гладишовский.

Телеграми.

Відень, 17. грудня. В суботу пополудни відбула ся нарада міністрів під проводом президента д-ра Кербера.

Берно (моравскє), 17. грудня. Молодоческі мужі довіря ухвалили на внесенє Странского, висказати своїм послам признанє і заохоту, що би дальше боронили прав ческого народу в парламенті, а коли буде потреба, що би розпочали обструкцію.

Льондон, 17. грудня. Англїйский парламент замкнено престольною промовою, в якій королева висказує подяку за ухвалене кредиту на видатки полуднево-африканської і китайської війни.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Париж, 17. грудня. До агенції Гаваса доносять з Відня, що неправдива вість, будиби кн. Мьколай Чорногорский з нагоди 40-літнього ювілею свого панованя, який будуть обходити дня 19. грудня, мав прийняти титул короля. Одвак треба прийняти як певну річ, що князь, вдоволяючи бажаню свого народу, прийме для себе і для своїх наслідників титул: «королівська високість».

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 16. до 31. грудня 1900.

1) Чудові тирольські діти, вокальний терцет. 2) Freres Sandaros, люди-крокодилі. 3. La belle Sojnia, ексцентрична танцерка. 4. Marnitschen Zoretta найліпше ззолотичне poutpourri. Тресовані пси, коти, миши, кози, кури, голуби, дик і дика коза, малпи на біциклях і вдра яко воздухоплавець. (10 минут павзи) 5. Трупа Wallenda. Жите та іграшки в циганьскім таборі. 6. La belle Marcaschani, австралська баритоновна співачка. 7. Trudy Briegard, феноменальна відгадувачка гадок, названа «Загадкою». (Павза) 8. Alaski «чуда моря», 3 морскі льви, «Него», «Biszet» і «Neptun», фока кльовн «Тому» і море «Jim mu». 9. Трупа Cunard, пластично акробатичні мармурові статуї. — Що 1. і 16. нова програма.

Що дня велике представлене. В неділю і сьвята два представлення. Білети вчасніше можна замовляти в конторі Пльсна. Початок о 8. год. вечером.

До Львова			Зі Львова		
Поїзд	посп. особ.	до Львова	Поїзд	посп. особ.	зі Львова
		приходить о годині			відходить о годині
		6:10 з Кракова, Берліна, Варшави, Відня			6:25 до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
		6:20 з Чернівців (Іцкан, Галапу), Станиславова	1:53	6:30 до Підволочиска (Київа) Бродів дв. головний	
		6:46 з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.	2:08	6:43 до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
		7:45 з Янова		6:35 до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
		7:40 з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40 до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
		8:00 " на дв. головний	2:55	9:00 до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
		8:05 з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9:15 до Янова	
		8:15 з Сокала, Рави рускої		9:25 до Підволочиска, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
1:35		8:50 з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:42 до Янова	
		11:45 з Ябослава і Любачова	2:55	9:55 до Чернівців, Станиславова	
		11:55 з Станиславова (Керсезе, Потутор)		10:20 до Сокала, Белця, Рави рускої і Любачова	
		12:55 з Янова		1:25 до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і сьвята	
		1:15 з Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2:15 до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і сьвята	
		3:14 а Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.		3:05 до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
2:20		5:17 з Підволочиска (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:15 до Янова шоденно від 13. мая до 16. вер.	
2:35		5:40 " на дв. голов.		3:26 до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.	
		5:45 з Кракова		3:30 до Ряшева, Хирова, Любачова	
1:45		5:55 з Чернівців, Іцкан			
		6:00 з Сокала, Белця і Любачова			
Ніч					
		7:24 з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)			6:10 до Станиславова
		8:28 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	12:40	6:18 до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дни б.	
		8:50 з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.		6:30 до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
		9:23 з Янова шоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
				7:10 до Тернополя дворець головний	
8:40		9:45 з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:38 " дворець Підзамче	
2:31				7:25 до Сокала і Рави рускої	
12:20		10:00 з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор		7:48 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)	
		10:15 з Лавочного (Пешту) Хирова	2:51	9:12 до Янова від 1. мая до 15. вересня	
		10:12 з Підволочиска (Київа), Бродів на дв. Пйда.		10:40 до Чернівців і Іцкан	
		10:30 " на дв. голов.		10:50 до Кракова, Відня, Варшави	
		12:05 з Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.		11:00 до Підволочиска, Бродів дв. голов. й	
		3:12 з Підволочиска на дворець Підзамче		" дв. Пйда	
		3:35 " на дворець головний		11:25 до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
				4:15 до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.	
				4:45 " "	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскій риванть ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Краєцких ч. 5) уділяє поясненя в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. Ординариятм всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашнє, скот, господарскі зваради, збїже в зерні і солемі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносивть:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	" "	
" спеціальна	1.684	" 50 "	
Фонд основний	72.000	" — "	
" емеритальний	18.166	" 60 "	

Тарифи «Днѣстра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідукть ся безпреслочно. До кінца 1899 року вивсели виплачені шкоди 1,669,565 кор. 38 сот. Поліси «Днѣстра» приймає Банк красвий і Каси ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Теревовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі. Зголошеня о уділене агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Днѣстра», приймає ся. «Днѣстеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізій 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвітї»).

Товариство взаїмного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ“

стваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвітї“).

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першім місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященни, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членскій вивселиє 50 кор., вписове 2 кор. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Днѣстеръ».

Інформацій уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Днѣстеръ».

Артистичне заведење ритовничє малярства шильдів, відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вл. Миколяша). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотві. Вселякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Граури на металю та дорогих камініях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберїї. Марки печаткові, блячки шпунт. для броварів. Нуморатори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шабльови. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цїнники даром і франко.

Гіпотечного

БАНКУ

Контора виміни

виплачує без потрученя провізій або коптів

цїнні папєрі

вильсовані

КУПОНИ

Всїлякі